

SZKOŁA PODSTAWOWA Nr 9
im. Tadeusza Kościuszki
ul. Kalinowa 5 a, 22-400 Zamość
tel. 84/677 56 70, fax: 84/677 56 80

Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 5/2024

Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 9

im. T. Kościuszki

w Zamościu

z dnia 17.04. 2024 roku

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

W

SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 9

IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI

W ZAMOŚCIU

Podpis Dyrektora Szkoły:

DYREKTOR SZKOŁY

.....*mgr. Jerzy Kolano*.....

Spis treści:

Postanowienia ogólne	str.4
Rozdział I	str. 6
Podstawy prawne i definicje pojęć	
Rozdział II	str. 9
Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem szkoły oraz zachowania niedozwolone wobec małoletnich, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb małoletnich ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	
Rozdział III	str. 11
Czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia oraz procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego	
Rozdział IV	str. 20
Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego	
Rozdział V	str. 21
Procedury i osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedur „Niebieskie karty”	
Rozdział VI	str. 22
Zasady i sposób zapoznania personelu szkoły, rodziców/opiekunów prawnych oraz małoletnich ze Standardami Ochrony Małoletnich opracowanymi dla szkoły	
Rozdział VII	str. 23
Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów i zdarzeń zagrażających dobru małoletniego	
Rozdział VIII	str. 23
Zasady dostępu małoletnich do Internetu oraz ochrony ich przed szkodliwymi treściami tam zawartymi.	

Rozdział IX	str. 25
Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone	
Rozdział X	str. 25
Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania małoletniego	
Rozdział XI	str. 26
Ochrona danych osobowych i ochrona wizerunku małoletnich	
Rozdział XII	str. 28
Procedura weryfikacji przyszłego personelu	
Rozdział XIII	str. 32
Monitoring stosowania procedur – „Standary Ochrony Małoletnich”	
Rozdział XIV	str. 32
Przepisy końcowe	

Postanowienia ogólne

1. W związku z wejściem w życie art. 7 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606) każda placówka oświatowa ma obowiązek opracować Standardy Ochrony Małoletnich, czyli konkretne procedury ochrony dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem.
2. Dyrektor Szkoły Podstawowej Nr 9 w Zamościu, troszcząc się o dobro uczniów oraz realizując obowiązek prawny, wprowadza niniejszym zarządzeniem Standardy Ochrony Małoletnich mające na celu:
  - 1) uwrażliwienie wszystkich pracowników, współpracowników (wolontariuszy, praktykantów, osoby z którymi zostały zawarte umowy cywilnoprawne) rodziców, osób współpracujących ze szkołą na wagę podejmowania działań zmierzających do ochrony dzieci przed krzywdzeniem;
  - 2) wskazanie zakresów odpowiedzialności poszczególnych osób za bezpieczeństwo dzieci znajdujących się pod opieką szkoły;
  - 3) podejmowanie adekwatnej interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dzieci i/lub bezpośredniego zagrożenia ich zdrowia i życia;
  - 4) określenie działań edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych mających na celu zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa.
3. Znajomość i praktyczne stosowanie STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH jest moralnym i zawodowym obowiązkiem wszystkich pracowników i współpracowników szkoły.
4. Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników szkoły jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
5. Pracownik szkoły oraz praktykant, stażysta, wolontariusz w szkole traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Cały personel szkoły, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych szkoły oraz swoich kompetencji.
6. W szkole w pełni przestrzegane są prawa małoletnich obejmujące w szczególności:
  - a) prawną i faktyczną ochronę życia;

- b) zaspokojenie niezbędnych potrzeb koniecznych do właściwej egzystencji fizycznej z uwzględnieniem potrzeb małoletnich niepełnosprawnych oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
  - c) wolność sumienia;
  - d) wolność myśli;
  - e) wolność wyznania;
  - f) umożliwienie rozwoju osobistego;
  - g) utrzymywanie relacji społecznych;
  - h) szacunek i uznanie ze strony innych.
7. Prawa wymienione w punkcie 6 są prawami niezbywalnymi, natomiast ich ograniczenie może wynikać wyłącznie z norm prawnych oraz orzeczeń sądów powszechnych.
8. Personel szkoły posiada wystarczającą wiedzę pozwalającą na prawidłowe wykrywanie, rozpoznawanie oraz reagowanie na podejrzenie lub fakt krzywdzenia małoletnich lub czynników ryzyka występujących w tym obszarze.
9. Personel szkoły posiada obowiązek reagowania na przypadki, w których istnieje uzasadnione podejrzenie faktu krzywdzenia małoletniego.
- 1) Role personelu:
- a) personel szkoły - podczas wykonywanej pracy może zaobserwować fizyczne ślady krzywdzenia na ciele małoletniego. Szczególną uwagę należy zwrócić na sytuacje, w których małoletni nosi na ciele ślady pobicia, wykazuje oznaki bólu podczas aktywności fizycznej oraz wykazuje dużą niechęć do przebierania się;
  - b) nauczyciele - obserwują małoletnich także pod kątem skutków ich krzywdzenia oraz zwracają szczególną uwagę na relacje rodzic - małoletni, która ma miejsce na terenie szkoły. Kontaktują się z dyrektorem przekazując mu informacje o swoich wnioskach i obserwacjach małoletniego i jego rodziców/opiekunów prawnych. Nauczyciel udziela małoletniemu wsparcia na każdym etapie;
  - c) obszar dokumentacyjny – kompletowanie dokumentacji szkolnej z informacjami dotyczącymi absencji małoletniego, zachowania w szkole oraz postępów w nauce. W przypadku zdarzenia, w którym osobą krzywdzącą jest osoba wchodząca w skład personelu szkoły, należy sporządzić notatkę służbową, dokumentującą okoliczności zdarzenia oraz przekazać ją niezwłocznie dyrektorowi szkoły.

- 2) Dyrektor szkoły reprezentuje szkołę na zewnątrz w sprawach związanych z ochroną małoletnich. Zatwierdza i podpisuje dokumentację służbową w tym obszarze oraz w sposób oficjalny występuje do ośrodka pomocy społecznej, sądu rodzinnego oraz prokuratury w związku z zagrożeniem krzywdzenia małoletniego. Jest uprawniony do złożenia zażalenia na postanowienia prokuratury o odmowie wszczęcia śledztwa w zakresie podejrzenia stosowania przemocy wobec małoletniego. Podpisuje porozumienia z innymi instytucjami w kwestii współpracy interdyscyplinarnej. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa, dyrektor szkoły zobowiązany jest do udzielenia skrzywdzonemu małoletniemu pomocy psychologicznej i prawnej, która ma służyć poprawie sytuacji jego oraz osób mu najbliższych.
- 3) W momencie zdiagnozowania czynników ryzyka personel szkoły podejmuje z rodzicami/opiekunami czynności zgodne z przyjętymi procedurami, przekazując niezbędną wiedzę na temat bieżącej oferty wsparcia. Uczniowie szkoły, ich rodzice oraz nauczyciele mają prawo do korzystania z bezpłatnej pomocy psychologicznej oferowanej w ramach Specjalistycznych Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, które prowadzą swoją działalność pomocową zarówno w formie kontaktów bezpośrednich jak i online. Dyrektor zobowiązany jest do wskazania zainteresowanym danych teleadresowych właściwej poradni.
- 4) Personel szkoły podejmuje działania mające na celu zmotywowanie rodziców/opiekunów do szukania dla siebie pomocy oraz wsparcia.
- 5) Personel szkoły w sposób bieżący monitoruje sytuację i stan małoletniego.

Rozdział I

Podstawy prawne i definicje pojęć

§ 1

1. Standardy ochrony małoletnich są dokumentem **Szkoły Podstawowej nr 9 im. Tadeusza Kościuszki w Zamościu**, opisującym procedury ochrony małoletnich, stosowane przez szkołę w celu spełnienia wymagań wynikających z:
  - 1) Ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich – art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606).

- 2) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- 3) Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.);
- 4) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

§ 2

1. **Małoletni** - osoba, która nie ukończyła 18 roku życia lub uzyskała pełnoletność (wyjątek stanowi kobieta, która za zezwoleniem sądu wstąpi w związek małżeński po ukończeniu 16 lat) - art.10 § 1 i 2 Kodeksu Cywilnego.
2. **Personel** – ogół osób zatrudnionych w szkole.
3. **Pracownik** – osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia w Szkole Podstawowej nr 9 im. T. Kościuszki w Zamościu.
4. **Dyrektor** – należy przez to rozumieć Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 9 im. T. Kościuszki w Zamościu.
5. **Opiekun prawny** – to osoba, która ma za zadanie zastąpić małoletniemu rodziców, a także wypełnić wszystkie ciężące na nich obowiązki. Jest przedstawicielem ustawowym małoletniego, dlatego może dokonywać czynności prawne w imieniu małoletniego i ma za zadanie chronić jego interesy prawne, osobiste oraz finansowe.
6. **Przemoc wobec małoletnich** - to stosowanie kar cielesnych, zadawanie cierpień psychicznych i inne formy poniżania małoletniego. To także niewywiązywanie się z opieki, które ma konsekwencje dla zdrowia fizycznego lub psychicznego małoletniego. Przemocą jest także celowe zaniechanie działań, które mogłyby zapobiec krzywdzie małoletniego.
7. **Krzywdzenie małoletnich** - to każde zamierzone lub niezamierzone działanie, lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój. Wyróżnia się następujące formy krzywdzenia:

- a) **przemoc fizyczna** wobec dziecka to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, lub ze strony osoby, której dziecko ufa, bądź która ma nad nim władzę; przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową,
- b) **przemoc psychiczna** wobec dziecka to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania; zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem a dzieckiem,
- c) **wykorzystywanie seksualne** dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa; z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. Celem takiej aktywności jest zaspokojenie potrzeb innej osoby. Aktywność taka może dotyczyć:
- namawiania lub zmuszania małoletniego do angażowania się w czynności seksualne;
  - wykorzystywania małoletniego do prostytucji lub innych prawnie zakazanych praktyk o charakterze seksualnym;
  - wykorzystywania małoletniego do produkcji materiałów lub przedstawień o charakterze pornograficznym.
  -
- d) **zaniedbywanie dziecka** to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności

w rozwoju; do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.

8. **Cyberprzemoc** - nie została zdefiniowana w prawie polskim ani międzynarodowym. Nazywamy nią różne akty przemocy popełnione lub wspomagane za pomocą systemów teleinformatycznych i telekomunikacyjnych, takich jak telefony komórkowe, Internet, media społecznościowe, gry komputerowe online i inne komunikatory.
9. **Dane osobowe** – informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej („osobie, której dane dotyczą”); możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej.
10. **Dyskryminacja** - (łac. discrimino – rozróżniam) oznacza traktowanie osób, które ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną znajdują się w położeniu mniej korzystnym niż inne osoby w porównywalnej sytuacji.

Rozdział II

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem szkoły oraz zachowania niedozwolone wobec małoletnich ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb małoletnich niepełnosprawnych oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

§ 3

1. W ramach przyjętych standardów ochrony małoletnich określone zostają bezpieczne relacje między małoletnim a personelem szkoły, ze szczególnym uwzględnieniem zachowań niedozwolonych wobec małoletnich.
2. Personel szkoły zobowiązany jest do zachowania poufności informacji uzyskanych w związku z wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych i innych informacji wrażliwych z punktu widzenia małoletnich i/lub ich rodziców/opiekunów prawnych.

3. Pełna ochrona prawna przed każdą formą przemocy i wykorzystania przysługuje wszystkim osobom, które są związane ze szkołą, ze szczególnym uwzględnieniem małoletnich.
4. W związku z przyjętą procedurą personel zobowiązany jest zgłaszać wszelkie zachowania zagrażające małoletnim do dyrektora szkoły, a w przypadku jego nieobecności do osoby zastępującej dyrektora.
5. Zabronione jest stosowanie kar cielesnych w stosunku do małoletnich.
6. Zabronione jest stosowanie kar, które wyczerpywałyby znamiona przemocy psychicznej, tj. upokarzanie małoletniego, poniżanie, ośmieszanie, lekceważenie, zawstydzanie, używanie wyzwisk, brak uwagi, brak właściwego wsparcia, stawianie oczekiwań i wymagań wobec małoletniego, którym nie jest on w stanie sprostać, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb małoletnich niepełnosprawnych oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
7. Zabronione są zachowania noszące znamiona: szykanowania, znęcania w obszarze psychicznym i fizycznym, niezależnie od identyfikacji źródła tych zdarzeń.
8. Małoletnim przysługuje prawo do prywatności. Zachowania naruszające to prawo są zabronione.
9. Małoletni podlegają pełnej ochronie w toaletach oraz szatniach. Zabronione jest nagrywanie oraz fotografowanie małoletnich we wskazanych miejscach.
10. Prowadzenie korespondencji mailowej z małoletnimi (na ich prywatne adresy e-mail) jest zabronione. Dopuszczalną formą kontaktu jest korespondencja za pośrednictwem dziennika elektronicznego.
11. Zabronione jest prowadzenie przez personel szkoły korespondencji z małoletnimi z prywatnych adresów mailowych oraz komunikacji za pomocą profili w mediach społecznościowych. Niedopuszczalne jest prowadzenie korespondencji za pomocą komunikatorów internetowych, które nie są zarządzane przez szkołę.
12. Respektowanie zasad dotyczących zakazów musi być w pełni przestrzegane i nadzorowane przez wszystkie osoby, które podlegają tym zasadom.
13. W celu powstrzymania i wyeliminowania agresywnego zachowania, które zagraża życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu małoletnich i innych osób, personel może podjąć działania w obronie koniecznej w zakresie niezbędnym do opanowania sytuacji. Reakcja personelu powinna być adekwatna do stopnia agresywnego zachowania.

14. Dyrektor szkoły ma obowiązek stanowczo reagować na różnego rodzaju przejawy dyskryminacji oraz mowę nienawiści.
15. Personel przestrzega zasad równego traktowania małoletnich, także wobec tych, którzy sprawiają duże trudności wychowawcze.
16. W obszarach zadaniowych prowadzący zajęcia rozwija aktywność małoletniego i nie hamuje jego aktywności poprzez: poniżanie, obojętność, krytykowanie itp.
17. W przypadku bezpośredniego kontaktu personelu z małoletnim należy przestrzegać poszanowania jego intymności.

Rozdział III

Czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich oraz procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§4

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia

1. Pracownicy szkoły posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na **czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci**, które stanowią odrębny załącznik do niniejszego dokumentu.
2. Znajomość **czynników ryzyka** i umiejętne ich rozpoznawanie umożliwiają:
  - identyfikowanie dzieci, które są bardziej narażone na krzywdzenie;
  - planowanie działań profilaktycznych adresowanych wobec dzieci i ich rodzin.
3. Wystąpienie jednego lub nielicznych czynników ryzyka nie jest jednoznacznym sygnałem, że w rodzinie dochodzi do krzywdzenia dziecka. Jeżeli jednak liczba czynników zwiększa się lub jeden z nich nasila się, należy podjąć wnikliwą obserwację dziecka i rodziny.
4. Znajomość **symptomów krzywdzenia dziecka** i umiejętne ich rozpoznawanie umożliwia:
  - identyfikowanie dzieci, które są krzywdzone;
  - przerwanie stosowania przemocy wobec dzieci.

5. W przypadku podjęcia przez pracownika szkoły podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone należy zareagować zgodnie z odpowiednią procedurą interwencji wskazaną w niniejszym dokumencie.

§5

Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. Procedura podejmowanej interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez personel szkoły

- 1) W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia, osoba z personelu szkoły, która powzięła informację o krzywdzeniu małoletniego sporządza notatkę służbową opisującą okoliczności zdarzenia i przekazuje ją dyrektorowi szkoły.
- 2) Dyrektor szkoły weryfikuje otrzymane informacje i podejmuje odpowiednie działania zgodne z poniższymi wariantami:

I. gdy małoletni doświadcza przemocy psychicznej w formie m.in. krzyku, wyzywania, ośmieszających lub nieodpowiednich komentarzy, upokarzania, grożenia, dyskryminacji, poniżania itp. przejawów przemocy należy:

- a) odseparować osobę podejrzaną o krzywdzenie od małoletniego i zadbać o jego bezpieczeństwo,
- b) przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą z osobą podejrzaną o krzywdzenie małoletniego mającą na celu ustalenie przyczyn zaistniałej sytuacji i zobowiązać do zaprzestania tego działania,
- c) sporządzić - na zaistniałą okoliczność - notatkę służbową w pełni opisującą zdarzenie,
- d) w przypadku braku poprawy - podjąć czynności o charakterze dyscyplinarnym i zakończyć współpracę z osobą krzywdzącą małoletniego.

II. gdy małoletni doświadcza przemocy fizycznej, w tym m. in. ciągnięcia za uszy, ciągnięcia za włosy, szarpania, popychania, szturchania, klapsów, bicia itp. przejawów przemocy należy:

- a) niezwłocznie odseparować osobę podejrzaną o krzywdzenie małoletniego od małoletniego i zadbać o jego bezpieczeństwo,
- b) sporządzić - na zaistniałą okoliczność - notatkę służbową w pełni opisującą zdarzenie,
- c) podjąć czynności o charakterze dyscyplinarnym i zakończyć współpracę z osobą krzywdzącą małoletniego.

III. gdy małoletni doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu i/lub zagrożeniem jego życia należy:

- a) niezwłocznie odseparować osobę podejrzaną od małoletniego i zadbać o jego bezpieczeństwo,
- b) zorganizować udzielenie pokrzywdzonemu małoletniemu pomocy medycznej, lub/oraz udzielić mu pomocy psychologicznej,
- c) sporządzić - na zaistniałą okoliczność - notatkę służbową w pełni opisującą zdarzenie,
- d) niezwłocznie powiadomić organy ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- e) podjąć czynności o charakterze dyscyplinarnym i zakończyć współpracę z osobą krzywdzącą małoletniego.

IV. gdy małoletni zostanie wykorzystany seksualnie należy:

- a) niezwłocznie odseparować osobę podejrzaną od małoletniego i zadbać o jego bezpieczeństwo,
- b) udzielić pokrzywdzonemu małoletniemu pomocy psychologicznej lub/oraz zorganizować udzielenie mu pomocy medycznej,
- c) sporządzić - na zaistniałą okoliczność - notatkę służbową w pełni opisującą zdarzenie,
- d) niezwłocznie powiadomić organy ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- e) podjąć czynności o charakterze dyscyplinarnym i zakończyć współpracę z osobą krzywdzącą małoletniego.

2. Procedura podejmowanej interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez osobę nieletnią (nie ukończyła 17 roku życia):

- 1) W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub uzasadnionego podejrzenia, personel sporządza notatkę służbową opisującą okoliczności zdarzenia i przekazuje ją dyrektorowi szkoły.
- 2) Dyrektor szkoły weryfikuje uzyskane informacje i podejmuje stosowne działania zgodne z poniższymi wariantami:

I. gdy małoletni doświadczą przemocy psychicznej od osoby nieletniej w formie m.in. krzyku, wyzywania, ośmieszających komentarzy, upokarzania, grożenia, dyskryminacji, poniżania itp. przejawów przemocy należy:

- a) niezwłocznie odseparować osobę nieletnią od małoletniego i zadbać o bezpieczeństwo pokrzywdzonego małoletniego,
- b) przeprowadzić rozmowę z małoletnimi biorącymi udział w zdarzeniu oraz jego świadkami w celu wyjaśnienia przyczyn powstania konfliktu,
- c) po wyjaśnieniu przyczyn konfliktu – ustalić sposób jego rozwiązania, a następnie monitorować wzajemne relacje pomiędzy małoletnimi będącymi stronami konfliktu;
- d) przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi osoby nieletniej - sprawcy krzywdzenia,
- e) przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi krzywdzonego małoletniego,
- f) sporządzić - na zaistniałą okoliczność - notatkę służbową w pełni opisującą zdarzenie,
- g) w razie potrzeby - dyrektor szkoły może powołać zespół interwencyjny,
- h) opracować zindywidualizowane plany naprawcze dla pokrzywdzonego małoletniego oraz nieletniego sprawcy,
- i) w przypadku powtarzającej się i nasilającej przemocy - dyrektor szkoły może powiadomić właściwy miejscowo sąd rodzinny.

II. gdy małoletni doświadczą przemocy fizycznej, w tym m. in. ciągnięcia za uszy, ciągnięcia za włosy, szarpania, popychania, szturchania, bicia, duszenia, kopania itp. przejawów przemocy należy:

- a) niezwłocznie odseparować osobę nieletnią od małoletniego i zadbać o bezpieczeństwo pokrzywdzonego małoletniego,

- b) przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi nieletniego sprawcy krzywdzenia,
- c) sporządzić - na zaistniałą okoliczność - notatkę służbową w pełni opisującą zdarzenie,
- d) w razie potrzeby – dyrektor szkoły może powołać zespół interwencyjny,
- e) opracować zindywidualizowane plany naprawcze dla pokrzywdzonego małoletniego oraz nieletniego sprawcy,
- f) w przypadku powtarzającej się i nasilającej przemocy – dyrektor szkoły może powiadomić właściwy miejscowo sąd rodzinny.

III. gdy małoletni doznaje ze strony osoby nieletniej przemocy, która skutkuje uszczerbkiem na zdrowiu i/lub zagrożeniem jego życia należy:

- a) niezwłocznie odseparować osobę nieletnią od małoletniego i zadbać o bezpieczeństwo pokrzywdzonego małoletniego,
- b) zorganizować udzielenie pokrzywdzonemu małoletniemu pomocy medycznej lub/oraz udzielić mu pomocy psychologicznej,
- c) przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi osoby nieletniej - sprawcy krzywdzenia,
- d) przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi krzywdzonego małoletniego;
- e) koniecznym jest sporządzenie - na zaistniałą okoliczność - notatki służbowej w pełni opisującej zdarzenie,
- f) w razie potrzeby - dyrektor szkoły może powołać zespół interwencyjny,
- g) jednocześnie dyrektor szkoły powiadamia właściwy miejscowo sąd rodzinny i/lub organy ścigania.

IV. gdy małoletni zostaje wykorzystany seksualnie należy:

- a) niezwłocznie odseparować osobę nieletnią od małoletniego i zadbać o bezpieczeństwo pokrzywdzonego małoletniego,
- b) udzielić pokrzywdzonemu małoletniemu pomocy psychologicznej lub/oraz zorganizować udzielenie mu pomocy medycznej,
- c) przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi osoby nieletniej - sprawcy krzywdzenia,

- d) przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi krzywdzonego małoletniego,
- e) koniecznym jest sporządzenie - na zaistniałą okoliczność - notatki służbowej w pełni opisującej zdarzenie,
- f) w razie potrzeby - dyrektor szkoły może powołać zespół interwencyjny;
- g) jednocześnie dyrektor szkoły powiadamia właściwy miejscowo sąd rodzinny i/lub organy ścigania.

3. Procedura podejmowanej interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego:

I. gdy małoletni jest zaniedbany i istnieje ryzyko dysfunkcji rodziców/opiekunów prawnych należy:

- a) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego,
- b) przeprowadzić rozmowę z rodzicem/opiekunem prawnym lub rodzicami/opiekunami prawnymi wskazując możliwość uzyskania pomocy psychologicznej oraz materialnej,
- c) udokumentować przeprowadzoną rozmowę w formie notatki służbowej.

II. gdy małoletni doświadcza przemocy psychicznej lub przemocy fizycznej należy:

- a) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego, zainicjować działania zmierzające do odseparowania rodzica/opiekuna prawnego stosującego przemoc od małoletniego,
- b) udzielić pokrzywdzonemu małoletniemu pomocy psychologicznej,
- c) przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi i przekazać im informacje dotyczące konsekwencji prawnych stosowania przemocy wobec małoletniego oraz roli i obowiązków szkoły w zakresie zawiadamiania o podejrzeniu stosowania przemocy sądu rodzinnego i nieletnich oraz organów ścigania (policji, prokuratury),
- d) sporządzić - na zaistniałą okoliczność - notatkę służbową w pełni opisującą zdarzenie,
- e) w razie potrzeby - dyrektor szkoły może powołać zespół interwencyjny.

III. gdy małoletni doświadcza przemocy, która skutkuje uszczerbkiem na zdrowiu, i/lub zagrożeniem życia należy:

- a) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego, zainicjować działania zmierzające do odseparowania rodzica/opiekuna prawnego stosującego przemoc od małoletniego,
- b) zorganizować udzielenie pokrzywdzonemu małoletniemu pomocy medycznej lub/oraz udzielić mu pomocy psychologicznej,
- c) niezwłocznie powiadomić organy ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- d) sporządzić - na zaistniałą okoliczność - notatkę służbową w pełni opisującą zdarzenie, które miało miejsce,
- e) w razie potrzeby – dyrektorowi szkoły może powołać zespół interwencyjny;
- f) w przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa wobec małoletniego - dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego i nieletnich,
- g) jednocześnie - wraz z wyżej wskazanymi czynnościami – dyrektor szkoły wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”.

IV. gdy małoletni doświadcza wykorzystywania seksualnego należy:

- a) zadbać o bezpieczeństwo pokrzywdzonego małoletniego, zainicjować działania zmierzające do odseparowania rodzica/opiekuna prawnego stosującego przemoc od małoletniego,
- b) udzielić pokrzywdzonemu małoletniemu pomocy psychologicznej lub/oraz zorganizować udzielenie mu pomocy medycznej,
- c) niezwłocznie powiadomić organy ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- d) sporządzić - na zaistniałą okoliczność - notatkę służbową w pełni opisującą zdarzenie, które miało miejsce,
- e) w razie potrzeby - dyrektor szkoły może powołać zespół interwencyjny;
- f) w przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa wobec małoletniego - dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia

przestępstwa do prokuratury lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego i nieletnich,

- g) jednocześnie - wraz z wyżej wskazanymi czynnościami – dyrektor szkoły wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”.

§6

Zespół interwencyjny

1. W szczególnych przypadkach dyrektor szkoły może powołać zespół interwencyjny.
2. Zespół interwencyjny i jego rola:
  - 1) Zebranie gruntownego wywiadu w obszarze sytuacji szkolnej i rodzinnej małoletniego na podstawie przeprowadzonych rozmów z małoletnim, gronem pedagogicznym oraz rodzicami/opiekunami prawnymi.
  - 2) Udokumentowanie zebranych informacji w postaci notatek służbowych i przedłożenie ich do zapoznania dyrektorowi szkoły. W notatce służbowej powinna być dokładnie opisana rozmowa z małoletnim, która będzie uwzględniać najważniejsze informacje, zwłaszcza określenia używane przez małoletniego. Opisane powinny być też uczucia jakie towarzyszą małoletniemu. W sporządzaniu dokumentacji w tym obszarze obowiązuje zasada pełnej rzetelności, ponieważ notatki mogą być dowodem w sądzie rodzinnym i w sprawie karnej.
  - 3) Sporządzenie planu pomocy małoletniemu, który jest adekwatny do zebranych informacji podczas wywiadu.
3. W przypadku niepowołania zespołu za sporządzenie planu pomocy małoletniemu odpowiada dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba.
4. Skład zespołu interwencyjnego:
  - a) dyrektor szkoły
  - b) pedagog
  - c) psycholog
  - d) wychowawca

§7

1. Plan pomocy małoletniemu:

- 1) Plan pomocy małoletniemu, który jest ofiarą przemocy ma charakter zindywidualizowany i jest przygotowywany w oparciu o konkretną sytuację. Realizowany jest przez powołany zespół interwencyjny lub przez wyznaczone osoby.
- 2) Przykładowe czynności, jakie należy podjąć w tym obszarze to:
  - a) podjęcie działań mających zapewnić bezpieczeństwo małoletniemu;
  - b) w szczególnych przypadkach należy przeprowadzić rozmowę interwencyjną z rodzicem/opiekunem prawnym, która polega na bezpośredniej konfrontacji rodzica/opiekuna z dowodami jednoznacznie świadczącymi o krzywdzeniu małoletniego. Rozmowa ta przeprowadzona jest wówczas, gdy wcześniejsze próby współpracy z rodzicem/opiekunem prawnym okazały się nieskuteczne, a zebrane informacje wskazują na zagrożenie bezpieczeństwa małoletniego.
  - c) rozmowę dzielimy na następujące etapy:
    - a. przedstawienie faktów – informujemy rodzica/opiekuna lub sprawcę krzywdzenia małoletniego o zebranych informacjach w zakresie konkretnego zachowania rodzica/opiekuna i wskazujemy ich negatywny skutek dla małoletniego. Unikamy oskarżeń i obwiniania rodzica/opiekuna;
    - b. przedstawienie rodzicowi/opiekunowi oceny sytuacji z punktu widzenia szkoły. Personel przeprowadzający rozmowę nie stawia diagnozy, a jedynie nazywa problemy i kieruje do właściwego miejsca w którym rodzic/opiekun otrzyma pomoc;
    - c. w przypadku, gdy krzywdzenie małoletniego przyjmuje poważne formy i szkoła zamierza powiadomić o tym fakcie inne instytucje (prokuraturę, sąd, policję, zespół interdyscyplinarny, ośrodek pomocy społecznej) należy poinformować o tym rodzica/opiekuna prawnego.
  - d) objęcie małoletniego pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole w formie dostosowanej do jego potrzeb, w tym skierowanie do poradni specjalistycznej;
  - e) poinformowanie rodzica/opiekuna prawnego o możliwości uzyskania pomocy oferowanej przez placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego;
  - f) powiadomienie sądu rodzinnego o sytuacji małoletniego;

- g) wskazanie rodzicom/opiekunom prawnym możliwości uzyskania pomocy psychologicznej we właściwej poradni;
- h) skierowanie małoletniego do specjalistycznej placówki pomocy małoletnim, jeżeli istnieje taka potrzeba;
- i) pomoc materialna w formie zasiłku szkolnego może być przyznana przez prezydenta miasta np. na wniosek dyrektora szkoły.

Rozdział IV

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamianie sądu opiekuńczego

§8

1. W przypadku powzięcia informacji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego dyrektor szkoły składa zawiadomienie do organów ścigania. Zawiadomienie składane jest na podstawie uzyskanych informacji oraz materiałów zebranych przez zespół interwencyjny, jeśli został powołany w szkole.
2. W sytuacji, gdy dyrektor szkoły ma podejrzenie, co do sposobu wykonywania przez rodziców władzy rodzicielskiej, która obejmuje w szczególności obowiązek i prawo rodziców do wykonywania pieczy nad małoletnim i majątkiem małoletniego oraz do wychowania małoletniego z poszanowaniem jego godności i praw oraz powinna być wykonywana tak, jak tego wymaga dobro małoletniego i interes społeczny, ma obowiązek zawiadomienia sądu o naruszeniu przez rodziców sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej.
3. W przypadku gdy szkoła w związku z prowadzoną działalnością weszła w posiadanie informacji o popełnieniu przestępstwa w stosunku do małoletniego, jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym Prokuraturę lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

Rozdział V

Procedury i osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury

"Niebieskie Karty" oraz obowiązki szkoły w tym obszarze

§9

1. Szkoła ma obowiązek założenia „Niebieskiej Karty” wówczas, gdy poweźmie uzasadnione podejrzenia o stosowaniu wobec małoletniego przemocy domowej. Upoważniony przez dyrektora szkoły nauczyciel znający sytuację domową małoletniego (wychowawca / pedagog / psycholog) wypełnia „Niebieską Kartę - A” wszczynając tym samym procedurę „Niebieskiej Karty”.
2. Personel oddelegowany przez dyrektora szkoły bierze czynny udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego, który stworzy zintegrowaną strategię pomocy oraz będzie monitorować sytuację małoletniego i rodziny.
3. Przekazanie wypełnionego formularza "Niebieska Karta - A" do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni od dnia wszczęcia procedury.
4. Kopia wypełnionego formularza pozostaje w szkole.
5. Zgodnie z § 6 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870) jeżeli osobą doznającą przemocy domowej jest małoletni, formularz "Niebieska Karta - B" przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu, a w przypadkach, o których mowa w § 5 ust. 3 tj. jeżeli istnieje podejrzenie, że osobami stosującymi przemoc domową wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni - osobie najbliższej lub pełnoletniej osobie wskazanej przez małoletniego.
6. Obowiązki szkoły w ramach procedury „Niebieskie Karty”:
  - 1) Diagnostuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, w tym w szczególności osoby małoletniej;
  - 2) Niezwłocznie organizuje dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
  - 3) Udziela kompleksowych informacji o:

- a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą domową;
- b) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową.
- 4) Może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;

Rozdział VI

Zasady i sposób zapoznania personelu szkoły, rodziców/opiekunów prawnych oraz małoletnich ze Standardami Ochrony Małoletnich opracowanymi dla szkoły

§10

1. Dyrektor szkoły jest zobowiązany do zapoznania z przyjętymi standardami ochrony małoletnich personelu szkoły (w wersji pełnej) oraz nadzoru nad zapoznaniem z nimi (w wersji skróconej) małoletnich, a ponadto udostępnienia, w miejscach wskazanych w niniejszym dokumencie, treści standardów dla rodziców/opiekunów prawnych oraz małoletnich w celu umożliwienia zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.
2. Personel jest zobowiązany zapoznać się ze standardami ochrony małoletnich i potwierdzić ten fakt własnoręcznym podpisem w wykazie osób zapoznanych z zarządzeniem dyrektora szkoły wprowadzającym Standardy Ochrony Małoletnich.
3. Rodzice/prawni opiekunowie małoletnich zostają zapoznani z opracowanymi standardami podczas zebrań klasowych przez wychowawców poszczególnych oddziałów.
4. Uczniowie zostają zapoznani z opracowanymi standardami (w wersji skróconej) podczas zajęć prowadzonych przez wychowawcę.
5. Szkoła udostępnia wdrożone standardy ochrony małoletnich na swojej stronie internetowej oraz (w wersji skróconej) wywiesza na tablicy ogłoszeń.
6. Pełna wersja Standardów Ochrony Małoletnich jest dostępna w gabinecie dyrektora szkoły.

Rozdział VII

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

§ 11

1. Zdarzenia dotyczące ujawnionych bądź zgłoszonych incydentów lub zdarzeń, które zagrażają dobru małoletniego dokumentowane są na piśmie w postaci notatki służbowej oraz karty interwencji, opatrywanych własnoręcznym podpisem osoby sporządzającej dokument.
2. Dokumentacja z zakresu ujawnionych i zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego przechowywana jest przez dyrektora szkoły w pomieszczeniu biurowym.

Rozdział VIII

Zasady dostępu małoletnich do Internetu oraz ochrony ich przed szkodliwymi treściami

§ 12

1. Szkoła zapewniając dzieciom dostęp do Internetu jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.

§ 13

1. Na terenie szkoły dostęp małoletniego do Internetu możliwy jest:

- 1) pod nadzorem nauczyciela na zajęciach;
- 2) bez nadzoru nauczyciela – uczeń może korzystać z prywatnego dostępu do Internetu mobilnego, tylko w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych (przed i po lekcjach oraz podczas przerw międzylekcyjnych).

§ 14

1. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika szkoły, pracownik szkoły ma obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
2. Pracownik szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas lekcji.
3. W przypadku dostępu do Internetu mobilnego, za treści z których korzysta małoletni odpowiadają jego rodzice/opiekunowie prawni.

§ 15

1. Firmą odpowiedzialną za bezpieczeństwo sieci komputerowej w szkole jest Mawir.
2. Firma odpowiedzialna za Internet zapewnia, aby sieć internetowa szkoły była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instalując i aktualizując na bieżąco i w miarę potrzeb odpowiednie, nowoczesne oprogramowanie.

§ 16

1. Nauczyciele informatyki na bieżąco sprawdzają, czy na komputerach ze swobodnym dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia.
2. Informację o dziecku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje dyrektorowi, który aranżuje dla dziecka rozmowę z psychologiem lub pedagogiem.
3. Pedagog/psycholog przeprowadza z dzieckiem, o którym mowa w ustępach poprzedzających, rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie.
4. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy pedagog/psycholog uzyska informację, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje stosowne działania opisane w tym dokumencie.

Rozdział IX

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

§ 17

1. Zachowania niedozwolone w relacjach pomiędzy małoletnimi obejmują zjawiska, mające na celu spowodowanie bólu i cierpienia zarówno fizycznego, jak i psychicznego u drugiej osoby, należą do nich m.in.:
  - 1) agresja fizyczna, która obejmuje:
    - a) bójki pomiędzy małoletnimi,
    - b) uderzanie,
    - c) kopanie,
    - d) policzkowanie,
    - e) opluwanie,
    - f) wszelkie inne działania powodujące fizyczny ból.
  - 2) agresja słowna, która obejmuje:
    - a) używanie wulgarnych słów, gestów i żartów,
    - b) czynienie obraźliwych uwag,
    - c) nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej,
    - d) wykorzystywanie wobec drugiego małoletniego przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

Rozdział X

Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania małoletniego

§ 18

1. Personel szkoły będący bezpośrednim świadkiem agresywnego zachowania małoletniego jest zobowiązany do realizacji następujących czynności:
  - 1) bezzwłocznie podejmuje reakcję słowną na zaistniałą sytuację,
  - 2) izoluje od grupy małoletniego zachowującego się agresywnie z zachowaniem bezpieczeństwa własnej osoby,

- 3) w uzasadnionych przypadkach wzywa pomoc (dyrektora lub innego nauczyciela/pracownika),
  - 4) udziela niezbędnej pomocy pokrzywdzonemu małoletniemu,
  - 5) zapewnia bezpieczeństwo pozostałym małoletnim,
  - 6) w toku dalszych czynności ustala przyczyny agresji oraz przeprowadza rozmowę ze stronami konfliktu wskazując im niestosowne zachowanie,
  - 7) informuje wychowawców małoletnich o zdarzeniu,
  - 8) wychowawca informuje rodziców/opiekunów prawnych agresywnego małoletniego o zdarzeniu, zaleca przeprowadzenie przez rodziców/opiekunów prawnych rozmowy z małoletnim obejmującej obszar agresywnego zachowania w szkole,
  - 9) na wypadek zasadności zdyscyplinowania bardzo agresywnego małoletniego lub przejawiającego często zachowania agresywne, dyrektor szkoły podejmuje decyzję o wezwaniu policji w celu podjęcia interwencji, która zapewni bezpieczeństwo małoletnim i personelowi szkoły,
  - 10) w przypadku braku poprawy w zachowaniu małoletniego, wychowawca kieruje pisemną prośbę o zgłoszenie się rodzica/opiekuna prawnego do szkoły. Czynność ta może być wykonana za pomocą dziennika elektronicznego. W trakcie spotkania wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicem/opiekunem prawnym w celu otrzymania dodatkowych informacji na temat małoletniego. W szczególności poruszane są obszary dotyczące rozwoju emocjonalnego, społecznego, intelektualnego oraz kulturalnego.
2. W przypadku, gdy małoletni w dalszym ciągu stanowi realne zagrożenie dla innych lub dla siebie powołany zespół interwencyjny może złożyć wniosek do dyrektora szkoły o skierowanie wniosku do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji małoletniego.

Rozdział XI

Ochrona danych osobowych i ochrona wizerunku małoletniego

§ 19

Ochrona danych osobowych

1. W Szkole Podstawowej nr 9 im. T. Kościuszki w Zamościu dane osobowe uczniów są chronione na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.05.2016, s. 1, sprost.: Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, s. 2), Ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781 ze zm.) oraz innych przepisów szczególnych dotyczących przetwarzania danych osobowych.
2. Dyrektor szkoły, zgodnie z przyjętą polityką ochrony danych osobowych:
  - a) upoważnia personel do przetwarzania danych osobowych,
  - b) zapewnia personelowi dostęp do szkoleń dotyczących ochrony danych osobowych.
3. Personel szkoły przetwarza dane osobowe uczniów na podstawie ww. przepisów prawa oraz zgodnie z zasadami opisanymi w Polityce ochrony danych osobowych.

§ 20

Ochrona wizerunku małoletniego

1. Szkoła zapewnia ochronę wizerunku małoletniego.
2. Wizerunek małoletniego podlega ochronie na gruncie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, s.1 ze zm.) zwanym dalej RODO, ponieważ w rozumieniu zgodnie z art. 4 pkt 1 stanowi dane osobowe.
3. Szkoła dysponuje zgodą rodziców/opiekunów pranych na przetwarzanie danych osobowych małoletniego oraz zgodą na rozpowszechnianie wizerunku, o której mowa w art. 7 RODO. Rozpowszechnianie wizerunku małoletniego wymaga zgody rodziców/opiekunów prawnych - zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2509).

4. Zgoda na rozpowszechnianie wizerunku małoletniego, o której mowa w ust. 4 nie jest wymagana w sytuacji, w której wystąpią okoliczności, o których mowa w art. 81 ust. 2 pkt 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, tj. „Zezwolenia nie wymaga rozpowszechnianie wizerunku osoby stanowiącej jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza”.

Rozdział XII

Procedura weryfikacji przyszłego personelu

§ 21

1. Obowiązek przedłożenia informacji - zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego

- 1) Dyrektor szkoły na podstawie art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochrony małoletnich (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) - przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi – odbiera od ww. osoby informację - zaświadczenie z **Krajowego Rejestru Karnego** w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego; osoba mająca wykonywać ww. zadania jest zobowiązana do przedłożenia przyszłemu pracodawcy ww. informacji z Krajowego Rejestru Karnego;
- 2) Osoba, z którą ma być nawiązany stosunek pracy lub która ma być dopuszczona do działalności, o której mowa w pkt. 1, posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi;

- 3) Osoba, z którą ma być nawiązany stosunek pracy lub która ma być dopuszczona do działalności, o której mowa w pkt. 1, składa pracodawcy oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów;
- 4) W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w pkt. 3 i 4, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, z którą ma być nawiązany stosunek pracy lub która ma być dopuszczona do działalności, o której mowa w pkt. 1, składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi;
- 5) Osoba składająca oświadczenie, o którym mowa w pkt. 3 i 4 jest obowiązana do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „*Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia*”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia;
- 6) Informacje oraz oświadczenia, o których mowa w pkt. 1-5, Dyrektor szkoły załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem,

świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi;

- 7) Wykonanie obowiązków, o których mowa w pkt. 1–5, nie jest wymagane przed dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi, członka rodziny małoletniego lub osoby znanej osobiście rodzicowi małoletniego albo przedstawicielowi ustawowemu małoletniego, gdy jest ona wykonywana w stosunku do małoletniego dziecka, którego rodzic albo przedstawiciel ustawowy są dopuszczającymi do działalności, przez członka rodziny, o którym mowa powyżej, należy rozumieć osobę spokrewnioną albo osobę niespokrewnioną, pozostającą w faktycznym związku oraz wspólnie zamieszkującą i gospodarującą.
- 8) Dyrektor szkoły nie odbiera zaświadczeń od personelu administracyjnego i pracowników obsługi zatrudnianych w szkole, z uwagi na to, że zakres ich obowiązków nie jest związany z celami, o którym mowa w pkt. 1 jak również nie wynika z nich konieczność wykonywania ww. czynności na rzecz małoletnich, tym samym nie podlegają one dyspozycji art. 21 u.p.z.p.s.

2. Weryfikacja w Rejestrze Sprawców Przepływstw na Tle Seksualnym oraz Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych

- 1) Dyrektor szkoły na podstawie art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przepływcząnością na tle seksualnym i ochrony małoletnich (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) - przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi – uzyskuje informacje, czy dane takiej osoby są zamieszczone w **Rejestrze Sprawców Przepływstw na Tle Seksualnym – Rejestr z dostępem ograniczonym** lub w **Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania**

wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze;

- 2) Informacje, o których mowa w pkt.1, Dyrektor szkoły. utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi;
- 3) Wykonanie obowiązków, o których mowa w pkt. 1, nie jest wymagane przed dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, członka rodziny małoletniego, lub osoby znanej osobiście rodzicowi małoletniego albo przedstawicielowi ustawowemu małoletniego, gdy jest ona wykonywana w stosunku do małoletniego dziecka, którego rodzic albo przedstawiciel ustawowy są dopuszczającymi do działalności, przez członka rodziny, o którym mowa powyżej, należy rozumieć osobę spokrewnioną albo osobę niespokrewnioną, pozostającą w faktycznym związku oraz wspólnie zamieszkującą i gospodarującą.
- 4) Dyrektorowi szkoły na podstawie art. 85x ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.) w stosunku do osoby ubiegającej się o zatrudnienie na stanowisku nauczyciela oraz nauczycieli zatrudnionych w szkole przysługuje prawo do uzyskania informacji z **Centralnego Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych** prowadzonego przez Ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 5) Dyrektor szkoły składa wniosek o udzielenie informacji z rejestru, o którym mowa w pkt. 4 jeżeli:
  - a) ustalił za pomocą narzędzia informatycznego udostępnionego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, że numer PESEL nauczyciela lub osoby ubiegającej się o zatrudnienie na stanowisku nauczyciela znajduje się w rejestrze,

- b) nauczyciel lub osoba ubiegająca się o zatrudnienie na stanowisku nauczyciela nie posiada numeru PESEL.

Rozdział XIII

Monitoring stosowania procedur – „Standardy ochrony małoletnich”

§22

1. Personel zobowiązany jest zapoznać się ze Standardami Ochrony Małoletnich i potwierdzić ten fakt własnoręcznym podpisem w wykazie osób zapoznanych z zarządzeniem dyrektora wprowadzającym Standardy Ochrony Małoletnich.
2. Dyrektor szkoły nadzoruje stosowanie procedur zawartych w „Standardach Ochrony Małoletnich przez krzywdzeniem” i wyznacza osoby odpowiedzialne za:
  - a) opracowanie procedur i wprowadzanie zmian wynikających z monitoringu ich realizacji – pedagog, psycholog, wicedyrektor;
  - b) prowadzenie REJESTRU ZGŁOSZEŃ, na podstawie KART INTERWENCJI – pedagog
  - c) opracowania sprawozdania z realizacji procedur (raz w roku) – pedagog i psycholog
  - d) przeprowadzenie i analiza ankiety monitorującej realizację procedur (raz na dwa lata) - psycholog
3. Aktualizacja i ocena standardów ochrony małoletnich odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata oraz jest realizowana i dokumentowana za pomocą notatki.
4. Odpowiedzialny jest za to zespół powołany przez dyrektora szkoły. W skład zespołu wchodzi: wicedyrektor, pedagog, psycholog.

Rozdział XIV

Przepisy końcowe

§ 23

1. Standardy ochrony małoletnich wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Dla uczniów został opracowany dokument w wersji skróconej.
3. Uzupełnieniem Standardów Ochrony Małoletnich są wzory dokumentów stanowiące załączniki.

4. Wykaz załączników:

Załącznik nr 1 – Standardy Ochrony Małoletnich wersja skrócona.

Załącznik nr 2 – Ankieta dotycząca ochrony małoletnich w szkole.

Załącznik nr 3 – Czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka

Załącznik nr 4 – Symptomy krzywdzenia małoletniego

Załącznik nr 5 – Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami a małoletnimi

Załącznik nr 6 - Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi

Załącznik nr 7 – Karta Interwencji

Załącznik nr 8 – Notatka służbowa

Załącznik nr 9 – Oświadczenie pracownika

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Jerzy Kolano